

■ Comunicat de premsa ■

Setembre càlid i majoritàriament sec a Catalunya

- El mes es pot qualificar de càlid al conjunt de Catalunya a excepció de la Val d'Aran i àrees properes
- La major part del territori ha recollit precipitació inferior a la mitjana climàtica, amb unes quantitats molt exigües a Ponent, on el setembre es pot qualificar de molt sec, i en canvi, al Montseny, Costa Brava i punts del litoral Central ha resultat plujós

El flux zonal (vent de l'oest) predominant en altura ha comportat l'arribada de fronts i perturbacions d'origen atlàntic. Algunes d'elles es despenjaven del corrent general i s'aprofundien a la Mediterrània provocant els episodis tempestuosos que van afectar el litoral i prelitoral i que van descarregar puntualment amb força intensitat.

Alhora, aquest flux de l'oest va inhibir tant les masses d'aire fred procedents d'altres latituds com les càlides procedents dels tròpics. Com a conseqüència l'anomalia de temperatura ha estat per sobre de la mitjana climàtica, però sense grans calorades com les que vam tenir els mesos de juny, juliol i, en menor mesura, també l'agost.

Tempestes intenses els dies 1 i 2 de setembre

Els dos primers dies del mes van venir marcats pel pas d'un sistema frontal que va afectar sobretot el Prelitoral.

- Entre l'1 de setembre al migdia i la matinada del dia 2 la precipitació més abundant es va registrar a punts de la Catalunya Central i al voltant del massís del Montseny, amb alguns màxims al voltant dels 50 mm: a Casserres (el Berguedà) es van mesurar 64,8 mm; a Tagamanent - PN del Montseny (el Vallès Oriental) 50,4 mm, i a Taradell (Osona) 47,7 mm, com quantitats més destacades.
- La majoria de tempestes van ser de curta durada, de manera que, tot i que plovia amb molta intensitat, només una estació va arribar a superar els 20 mm en 30 minuts (24,6 mm a Muntanyola, Osona). En canvi, la precipitació màxima en 1 minut va arribar a ser molt elevada, amb més de 2 mm a diversos sectors i màxims de 4,3 mm a Castellar de n'Hug – el Clot del Moro (Berguedà) i 4,1 mm a Muntanyola (Osona).

■ **Comunicat de premsa** ■

-
- Pel que fa als llamps, la Xarxa de Detecció de Descàrregues Elèctriques (XDDE) va registrar 953 llamps núvol-terra a Catalunya, dels quals cal remarcar els 148 a Osona o els 97 al Berguedà.

Precipitació abundant al Barcelonès i vent del 9 a l'11 de setembre

Una pertorbació desenganxada del corrent general va provocar un nou episodi de precipitació entre els dies 9 i 11 de setembre. La nit del 9 al 10 van descarregar moltes tempestes i algunes d'elles fortes (en 30 minuts, 25,3 mm a Gurb, o 21,0 mm a Lladurs), però en general la pluja va caure de manera relativament pausada. Les acumulacions més importants al llarg de l'episodi van superar els 70 mm a punts de la ciutat de Barcelona, mentre que a sectors del sud de l'Alta Ribagorça o l'oest del Segrià no hi va arribar a ploure apreciablement.

- Les quantitats acumulades més importants registrades a les estacions gestionades per l'SMC van ser al Barcelonès: 78,0 mm a Barcelona - Font del Gat, 71,9 mm a Barcelona - el Raval, o 67,4 mm a Barcelona - Can Bruixa.
- Algunes tempestes van ser fortes: en 30 minuts, 25,3 mm a Gurb, o 21,0 mm a Lladurs), però en general la pluja no va tenir una intensitat destacable.
- La major part dels llamps van caure la nit del 9 al 10. En conjunt, durant el període de temps la XDDE va detectar 18.375 llamps-núvols terra, dels quals 1.107 a Catalunya (159 a Osona com a comarca més afectada).
- La matinada del dia 10 la temperatura va baixar prou per provocar nevades a l'alta muntanya pirinenca, amb una cota de neu que va arribar a voltar els 2.000 m en alguns sectors del Pirineu, sobretot l'occidental. De totes maneres, la baixada va ser transitòria i en alguns casos la neu només va agafar per sobre de 2.200 – 2.300 m. En general els gruixos van voltar els 5 cm, però cal destacar que l'estació de Certascan (2.400 m, Pallars Sobirà) va mesurar 13 cm de neu abans que la precipitació es convertís en pluja durant la matinada de dimecres.
- La ventada de gregal va ser destacable prop de la costa (amb algunes ratxes inusuals) i en zones altes del Pirineu i prelitoral. De manera molt destacada, l'estació de Cabrils (Maresme) feia gairebé 9 anys que no registrava una ratxa de vent tan forta com els 95 km/h del dia 11, d'ençà dels 97 km/h el 12/10/2010. Aquesta excepcionalitat no va repetir-se enlloc més del país, com a mínim partint de les dades de les estacions gestionades per l'SMC.

■ **Comunicat de premsa** ■

Precipitació irregular els dies 20 i 21 de setembre

Una pertorbació ubicada a la Mediterrània es va reactivar per l'arribada d'un front atlàntic. La pluja va ser abundant a diversos sectors del litoral i prelitoral, però també molt irregular.

En canvi, la pluja va ser minsa (o fins i tot inexistent) a bona part del Pirineu, Prepirineu i sectors de ponent, però també a trams del litoral i prelitoral del Tarragonès, el Penedès, el Baix Llobregat o el Vallès Occidental.

- Les quantitats més elevades registrades a les estacions gestionades per l'SMC van ser 107,2 mm a Calonge (Baix Empordà), 93,4 mm a Castell d'Aro (Baix Empordà) i 91,7 mm a Cadaqués (Alt Empordà).
- Es van arribar a superar els 20 mm en 30 minuts en alguns sectors del litoral i prelitoral, però cap estació no va assolir els 40 mm en 30 minuts. Com a valor més destacat, l'estació de Castell d'Aro va recollir 36,2 mm en 30 minuts
- Pel que fa a la pluja màxima en 1 minut, es van mesurar fins a més de 2 mm en 1 minut a diverses localitats, amb un màxim de 3,8 mm en 1 minut a Ulldesona – els Valentins (Montsià).
- Al llarg del dissabte 21, la XDDE va registrar 1.265 llamps núvol-terra a Catalunya, dels quals 203 al Baix Camp, com a comarca més afectada.

Setembre càlid a Catalunya

El mes s'ha de qualificar de càlid al conjunt del territori amb una distribució de les anomalies molt similar a les de l'agost: els valors més alts a certs punts elevats del nord-est i del prelitoral (figura 1). Malgrat això, globalment les anomalies han estat menys marcades que durant el mes anterior.

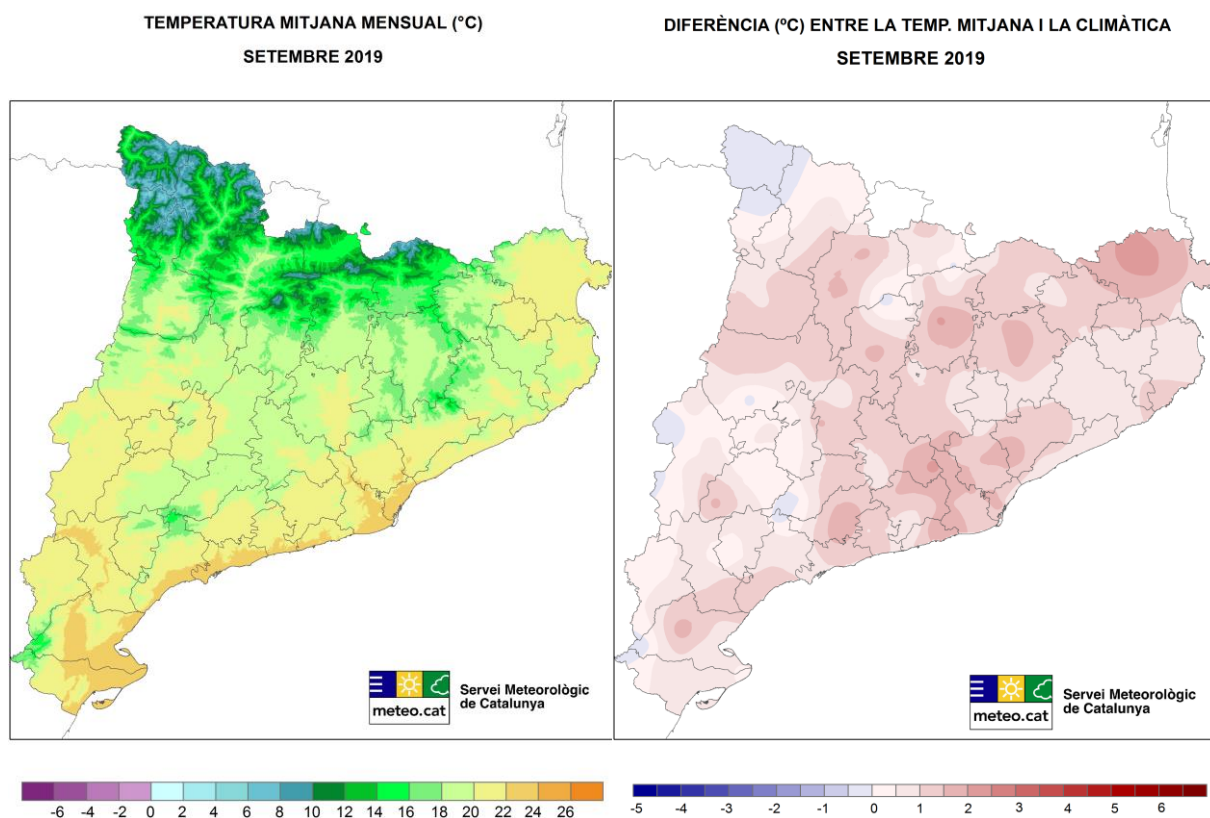
El flux de l'oest va inhibir tant les masses d'aire fred procedent d'altres latituds com les càlides procedent dels tròpics. Com a conseqüència, la temperatura ha estat amb valors per sobre de la mitjana climàtica però sense grans calorades com les que vam tenir els mesos de juny, juliol i, en menor mesura, també l'agost.

■ Comunicat de premsa ■

Figura 1:

Mapes de temperatura mitjana del mes de setembre del 2019 i de diferència d'aquesta respecte de la mitjana climàtica

Mapes elaborats amb dades de les estacions integrades a la XEMA, gestionada per l'SMC. No inclouen els valors de temperatura d'una estació concreta si no es disposa del 80% de totes les dades d'aquesta estació.

La taula següent mostra els valors d'anomalia positiva (diferències de la temperatura mitjana mensual de setembre respecte de la mitjana climàtica mensual del mes de setembre pel període de referència 1961-1990) que han estat iguals o superiors a +2 °C a les estacions de la XEMA.

Nom de l'EMA	Comarca	Anomalia (°C)
els Hostalets de Pierola	Anoia	+2,1
Pantà de Darnius - Boadella	Alt Empordà	+2,1
Santuari de Queralt	Berguedà	+2,1
Cabanes	Alt Empordà	+2,0

■ **Comunicat de premsa** ■

Molt sec a les comarques de Ponent

La major part del territori ha recollit precipitació inferior a la mitjana climàtica (figura 2), amb unes quantitats molt exigües a Ponent, on el setembre es pot qualificar de molt sec, de la mateixa manera que en alguns punts del Prelitoral (serres del Montmell i Sant Llorenç del Munt). En canvi, al Montseny, Costa Brava i punts del litoral Central (el Barcelonès), el mes s'ha de qualificar de plujós.

El flux zonal (vent de l'oest) predominant en altura ha comportat l'arribada de fronts i perturbacions d'origen atlàntic. Algunes d'elles es despenjaven del corrent general i s'aprofundien a la Mediterrània provocant els episodis tempestuosos que van afectar el litoral i prelitoral que van descarregar puntualment amb força intensitat.

La taula següent mostra les estacions gestionades per l'SMC en les quals la precipitació acumulada durant el setembre ha superat els 100 mm.

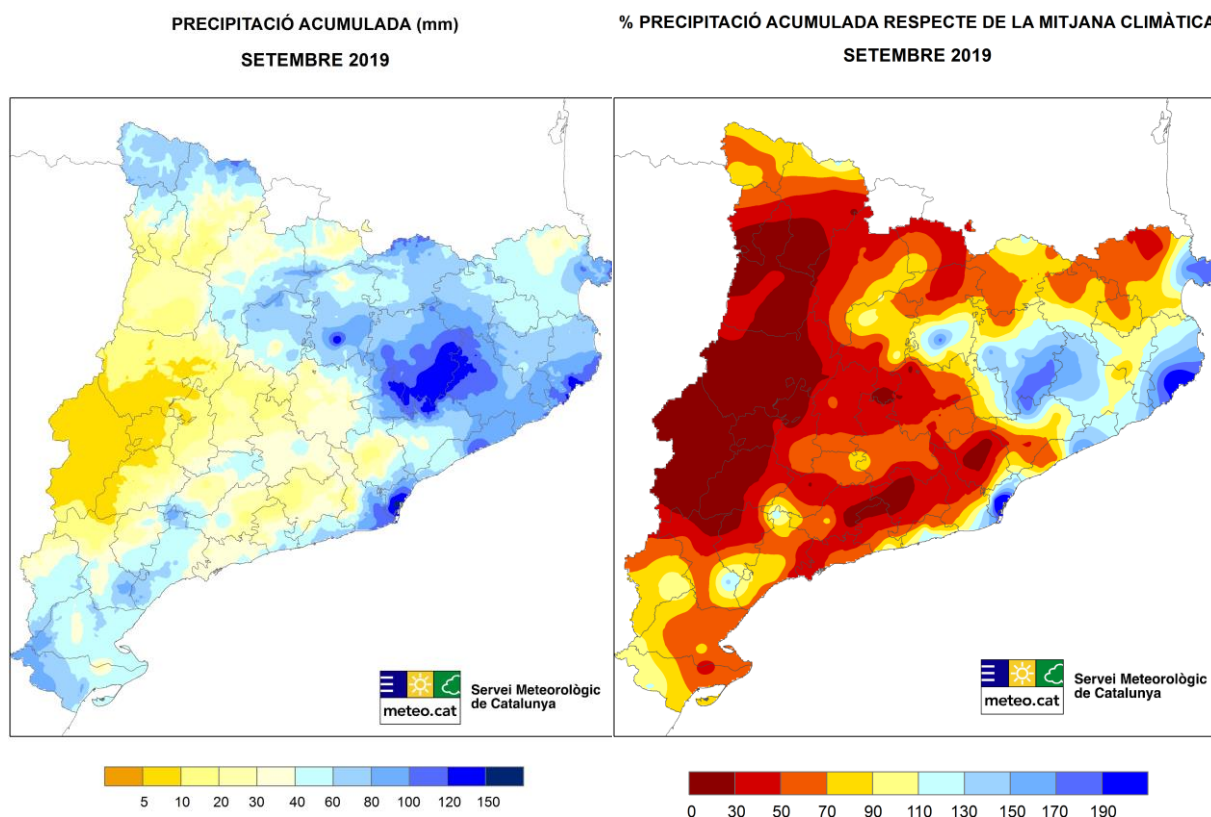
Nom de l'estació	Comarca	PPT (mm)
Barcelona - Font del Gat (XOM)	Barcelonès	164,3
Barcelona - el Raval	Barcelonès	151,3
Calonge (XOM)	Baix Empordà	140,5
Viladrau	Osona	139,4
Taradell (XOM)	Osona	138,8
Tagamanent - PN del Montseny	Vallès Oriental	137,4
Barcelona - Can Bruixa (XOM)	Barcelonès	137,0
Pantà de Sau	Osona	136,0
Casserres (XOM)	Berguedà	135,3
els Hostalets de Balenyà (XOM)	Osona	132,3
Gurb - la Cabra (XOM)	Osona	121,9
Canet de Mar (XOM)	Maresme	120,8
Olost (XOM)	Osona	119,3
Castell d'Aro	Baix Empordà	118,4
Centelles (XOM)	Osona	117,3
Arenys de Mar (XOM)	Maresme	114,0
Ulldeter (1.999 m) -XOM	Ripollès	113,0
Port de Barcelona - ZAL Prat	Baix Llobregat	112,7
Cadaqués (XOM)	Alt Empordà	111,5
Tona (XOM)	Osona	110,6
Arbúcies (XOM)	Selva	108,9
Santa Coloma de Farners (XOM)	Selva	108,5
Palau-saverdera (XOM)	Alt Empordà	106,5
el Prat de Llobregat	Baix Llobregat	104,4
Ciuret (XOM)	Osona	103,9
Palafrugell (XOM)	Baix Empordà	103,2
Santa Coloma de Farners	Selva	103,0
les Planes d'Hostoles (XOM)	Garrotxa	103,0
Gurb	Osona	100,5

■ **Comunicat de premsa** ■

Figura 2:

Mapes de precipitació acumulada durant el mes de setembre del 2019 i de percentatge d'aquesta respecte de la mitjana climàtica

Mapes elaborats amb dades de les estacions integrades a la XEMA i la XOM, gestionades per l'SMC. No inclouen els valors de precipitació d'una estació concreta si no es disposa de les dades d'un episodi significatiu d'aquesta estació.

Valors alts de la irradiació solar

Els valors d'irradiació solar global de setembre han estat per sobre dels valors normal per l'època de l'any a gran part del territori, si bé (figura 3):

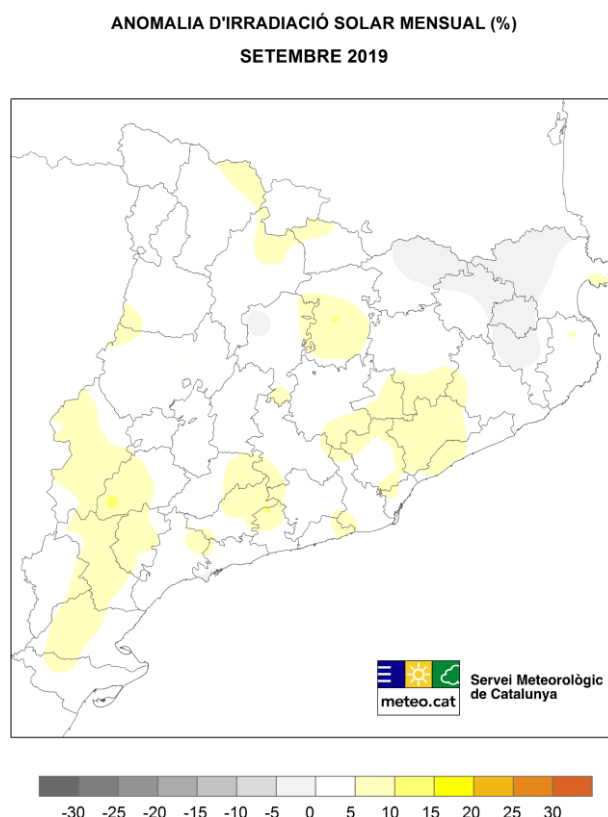
- Els valors positius han estat dins dels marges de la normalitat climàtica (entre 0% i +5%) a gran part del territori.
- Els valors més alts s'han distribuït fonamentalment a la part occidental de Catalunya, Prepirineu i prelitoral.
- Valors negatius al voltant dels valors normals (entre -5% i 0%) per a l'època s'han enregistrat a les comarques del nord-est.

■ **Comunicat de premsa** ■

Figura 3:

Mapa d'anomalia d'irradiació solar global del mes de setembre del 2019 respecte de la mitjana dels últims 10 anys

Mapes d'anomalia d'irradiació solar global elaborats amb les dades de les estacions integrades a la XEMA (Xarxa d'Estacions Meteorològiques Automàtiques). Les mitjanes contra les quals es comparen les dades del mes en curs s'han elaborat a partir de les dades de les estacions de la XEMA dels últims 10 anys (2009-2018).

Aquesta informació s'ampliarà a través de la publicació del butlletí mensual definitiu a partir del dia 15 del mes en curs. Totes aquestes informacions es publicaran a www.meteo.cat

1 d'octubre del 2019